

Biogeografia

Codi: 101617
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501002 Geografia i ordenació del territori	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Albert Pèlach Mañosa
Correu electrònic: Albert.Pelachs@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Roser Maneja Zaragoza

Prerequisits

Els coneixements adquirits a les assignatures de Geografia Física es donen per suposats, i no es tornaran a explicar.

Objectius

Aquest curs introdueix als estudiants alguns conceptes de biogeografia i ecologia.

Els principals objectius del curs són:

- Identificar, descriure, explicar, classificar i determinar les principals espècies vegetals dels paisatges de Catalunya.
- Analitzar i interpretar un paisatge amb especial atenció a la seva dinàmica i als diferents éssers vius que el componen.

Competències

- Actuar i intervenir en el territori i en la seva gestió, i mostrar el caràcter aplicat i experimental de la formació geogràfica.
- Analitzar i explicar els esdeveniments del món actual des d'un punt de vista geogràfic.
- Analitzar i interpretar els paisatges.
- Aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les principals dinàmiques del món actual des d'un vessant geogràfic.
2. Aplicar els coneixements en geologia, topografia i clima per planificar el territori.
3. Combinar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe de les interrelacions físiques i humanes que tenen lloc al territori.
4. Definir els paisatges en relació amb el clima i les aigües, la biogeografia i la geomorfologia.
5. Descriure els esdeveniments del món actual en relació amb el clima i les aigües, la biogeografia i la geomorfologia.
6. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
8. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
9. Identificar les idees i expressar-les amb correcció lingüística en diverses llengües.
10. Resoldre problemes de manera autònoma.
11. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

Bloc 1.- Què és la biogeografia?

Bloc 2.- Biogeografia ecològica

- Patrons de distribució

- Comunitats i ecosistemes

- Patrons de la biodiversitat

Bloc 3.- Biogeografia històrica

Bloc 4.- Fitogeografia

Bloc 5.- Treball de camp

- Garraf

- Montseny

En aquesta assignatura es tindrà en compte la perspectiva de gènere en els aspectes següents:

- No permetre un ús sexista del llenguatge a les contribucions orals i escrites de l'alumnat.

- Posar a la bibliografia els noms complets dels autors i autores, en comptes de només la inicial.

Metodologia

Activitats a classe

- Exposicions orals del professor durant les sortides camp.

- Debat, discussió i anàlisi crítica dels treballs realitzats a partir de casos

Pràctiques en grup (màxim 3 estudiants per grup):

- Confecció d'un herbari virtual a partir del treball de camp:

a) Massís del Garraf

b) Montseny

- Treballs de classe

a) Resolució de casos (<http://wiki.uab.cat/>).

b) Recerca d'informació a internet.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teòriques	50	2	2, 3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Exercicis de classe i treball de camp	25	1	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes	67,5	2,7	1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Avaluació

La nota final es calcularà de la manera següent:

Teoria (25%)

- Examen parcial 1: 5%
- Examen parcial 2: 5%
- Examen final teoria: 15% (mínim 5 de nota per fer mitjana)

Pràctica (75%)

- Resoldre 4 casos: $4 \times 10\% = 40\%$
- Herbari virtual: 15%
- Transecte Montseny: 10%
- Examen final pràctic: 10% (mínim 5 de nota per fer mitjana)

S'ha de tenir en compte el següent:

1) Els exàmens i les sortides de camp són OBLIGATORIS, així com el 80% dels deures i dels exercicis fets a l'aula.

2) La nota mínima per fer mitjana en els exàmens finals és 5.

3) El lliurament de 50% de les tasques d'avaluació (treball/exercici/examen) exclou la possibilitat d'obtenir la qualificació de No avaluable com a nota final del curs.

4) **MOLT IMPORTANT:** El plagi total o parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un **SUSPENS (0)** de l'exercici plagiat. **PLAGIAR** és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (**AIXÒ INCLOU COPIAR FRASES O FRAGMENTS D'INTERNET I AFEGIR-LOS SENSE MODIFICACIONS AL TEXT QUE ES PRESENTA COM A PROPI**), i és una ofensa greu. Cal aprendre a respectar la propietat intel·lectual aliena i a identificar sempre les fonts que es puguin fer servir, i és imprescindible responsabilitzar-se de l'originalitat i autenticitat del text propi.

5) L'alumne de Grau té dret a una reavaluació dels exàmens.

Procediment de revisió de les qualificacions:

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, s'informarà l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final (teoria)	15%	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Examen pràctic final, herbari virtual i transecte	35%	2	0,08	3, 5, 6, 7, 9, 10, 11
Examen teòric parcial 1 (teoria)	5%	1	0,04	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Examen teòric parcial 2 (teoria)	5%	1	0,04	1, 2, 6, 7, 8, 10, 11
Pràctiques (Estudis de Casos)	40%	2	0,08	1, 5, 6, 7, 9, 10, 11

Bibliografia

Bibliografia bàsica general

- BOADA, Martí; GOMEZ, Francisco Javier (2011). Biodiversidad. Ed. Rubes. Barcelona.
- BOLÒS, Oriol de (2001). Vegetació dels Països Catalans. Terrassa, editorial Aster.
- COSTA, Margarita; MORLA, Carlos i SAINZ, Helios (1998). Los Bosques Ibéricos. Una interpretación geobotánica. Barcelona, Planeta.
- FERRERAS, Casildo i FIDALGO, Concepción (1991): Biogeografía y Edafogeografía. Madrid, editorial Síntesis.
- FOLCH, Ramon (1981). La vegetació dels Països Catalans. Barcelona, Ketres.
- FOLCH, Ramon; FRANQUESA, Teresa i CAMARASA, Josep Ma. (1984). Història Natural dels Països Catalans. Vegetació (volum número 7), Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- FOLCH, Ramon (dir.) (1993). Biosfera, Barcelona, Enciclopèdia Catalana
- LACOSTE, Alain i SALANON, Robert (1977). Biogeografía. Vilassar de Mar, Oikos-tau
- LLISTOSELLA, Jaume i Sànchez-Cuxart, Antoni (2015). Guia il·lustrada per a conèixer els arbres (3a edició). Barcelona. Publicacions de la UB.

- LLORET, Francisco; SOLÉ, Anna; VAYREDA, Jordi; ESTEVAN, Helena; TERRADAS, Jaume (2009). L'Atlas d'espècies lleyoses dels boscos de Catalunya. Bellaterra, Lynx ediciones
- MARGALEF, Ramon (1991). Teoría de los sistemas ecológicos. Barcelona, Universitat de Barcelona.
- MASCLANS, Francesc (1999). Guia per a conèixer els arbres. Barcelona. Montblanc-Martin i Centre Excursionista de Catalunya. [1a. edició 1958]
- MASCLANS, Francesc (1989). Guia per a conèixer els arbusts i les lianes. Barcelona, Montblanc-Martin i Centre Excursionista de Catalunya. [1a. edició 1963]
- NUET, Josep; PANAREDA, Josep Ma. i ROMO, Àngel (1991). Vegetació de Catalunya. Capellades, Eumo.
- PASCUAL, Ramon (1999). Guia dels arbres dels Països Catalans, Sabadell, Pòrtic.
- SIMMON, I.G. (1982). Biogeografía Natural y Cultural. Barcelona. Omega
- TERRADES, Jaume i RODÀ, Ferran (2004). "Els boscos de Catalunya. Estructura, dinàmica i funcionament". Documents dels Quaderns de medi ambient 11. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient.